

Československá meteorologická společnost
při Československé akademii věd
P r a h a

I N F O R M A Č N Í V Ě S T N Í K
pro členy společnosti

Praha - červenec 1962

Číslo 7

Za obsah odpovídá :
Dr Josef Podzimek

Schůze bioklimatologické skupiny ČSMS - 30. III. 1962

Bioklimatologická skupina ČSMS uspořádala 30. března 1962 diskusní odpoledne na námět : Meteorologie a její aplikace v biologických oborech. Úvodní příspěvek přednesl s. Bayer, p.f. Na této pracovní schůzce, které se zúčastnili pracovníci z oborů se zaměřením fyzikálně meteorologickým a z oborů meteorologie aplikované v zemědělství, lesnictví a zdravotnictví byly prodebatovány některé aktuální problémy současné aplikované meteorologie. Z diskuse vyplynulo, že biometeorologii je nutné považovat za typický hraniční obor, ve kterém je předpokladem úspěšné práce komplexní řešení problémů za účasti jak meteorologů, tak i specialistů z oboru biologických věd, statistiky a dalších. Podmínkou úspěšné spolupráce je, aby jednak meteorologové, kteří se zúčastní komplexního řešení úkolů aplikované meteorologie měli základní znalosti z příslušného aplikovaného oboru a byli seznámeni s jeho problematikou, na druhé straně pak, aby pracovníci s erudicí v biologickém nebo technickém oboru měli rovněž základní znalosti matematicko fyzikální a meteorologické.

Vzhledem k tomu, že lze předpokládat, že nároky kladené na aplikovanou meteorologii a tudíž i bioklimatologii budou v budoucnosti stoupat, je třeba aby všichni pracovníci v oboru bioklimatologie rozšiřovali svoje znalosti různými formami postgraduálního studia. Je třeba, aby na vysokých školách zemědělských a lesnických byla dále prohloubena výuka meteorologie, hlavně pak meteorologie aplikované, která by měla být zařazena do plánu přednášek vyšších ročníků. Protože i zájem lékařů o otázky biometeorologické stále stoupá, je třeba doporučit, aby i do studijního plánu lékařských fakult byla zařazena aspoň encyklopedická přednáška o meteorologii.

Na schůzi bylo dále konstatováno, že částečnou příčinou současného stavu v oboru aplikované meteorologie je poměrně malý zájem meteorologů s matematicko-fyzikální erudicí o práci v oborech aplikované meteorologie. Bylo by velice žádoucí, aby se v budoucnu našlo dostatek meteorologů, kteří by chtěli na těchto důležitých hraničních úsecích meteorologie pracovat. Ve studijních plánech meteorologie na přírodovědeckých fakultách by bylo vhodné rozšířit počet hodin věnovaných biometeorologii a s aktuální pro-

blematikou tohoto oboru seznamovat posluchače i na seminářích. Při rozboru současného stavu v oboru meteorologie bylo konstatováno, že vědomosti, které o tomto důležitém oboru, získávají během studia žáci všeobecně vzdělávacích škol nejsou uspokojivé a neodpovídají dnes již dosaženému stadiu vývoje meteorologie. Příčinou jsou nedostatky v učebnicích, seznamujících žáky s meteorologií a je nanejvýš žádoucí, aby texty, na jejichž podkladě je meteorologie vyučována, byly sestavovány, nebo alespoň recensovány meteorology.

Z diskuse dále vyplynulo, že je třeba, aby instituce, u nichž jsou otázky biometeorologického charakteru řešeny, pamatovaly ve svých plánech perspektivního rozvoje na uplatňování nároků na absolventy meteorologie tak, aby postupem času mohli být v tomto oboru vhodně zastoupeni. Zvláště by bylo třeba, aby ministerstvo zdravotnictví a ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství pamatovalo na posílení svých výzkumných a provozních ústavů absolventy meteorologie. Závěrem schůze bylo konstatováno, že diskuse byla velmi žádoucí a pro další vývoj oborů aplikované meteorologie velmi prospěšná, a bylo by na místě, aby se podobné rozhovory i v budoucnosti opakovaly.

Pozn. redakce věstníku : Diskuse vznikla na základě článku, který uveřejnil C Sc Bayer v Meteorologických zprávách. Předložená zpráva shrnuje výsledek bohaté diskuse. Zprávu sestavila odborná komise pod vedením s. Ing.Hrbka

Schůze hlavního výboru ČSMS - 28.IV. 1962 v Praze

Na programu bylo především projednání návrhu bioklimatologické skupiny ČSMS na udělení hodnosti člena ČSAV prof.dr. Václavu Novákovi a vypracování příslušného doporučení. Dále informoval vědecký tajemník ČSMS o možnosti navázat styky s meteorologickými společnostmi ze spřátelených států (NDR, MLR, PLR). Bylo doporučeno, aby tajemník projednal podrobnosti navázání styků s přísluš. odborem na ČSAV. Obsáhlá diskuse se rozvíjela o zaměření připravované meteorologické konference s mezinárodní účastí v r. 1964. V zásadě se klonili členové hlavního výboru k názoru, aby vedle úvodního obecného zaměření byla hlavní náplň konference věnována speciálním tematům, majícím velký význam pro řešení vědeckých otázek i pro národní hospodářství (meteorologické podmínky šíření exhalací, všeobecná cirkulace ovzduší, bioklimatologické problémy apod.) Bylo též

doporučeno, aby navrhovaná konference u příležitosti 60letého výročí Milešovky byla zahrnuta do rámce celostátní konference v r. 1964.

Po zprávě hospodáře o finanční situaci a čerpání v r. 1962 byl vysloven souhlas s přijetím 14 nových členů a vystoupením 1 člena.

Schůze předsednictva ČSMS - 24.V.1962 v Praze.

Předsednictvo společnosti se podrobně zabývalo návrhem na zřízení pracoviště ČSAV u I. dermatologické kliniky v Praze, které by se zabývalo zejména humánní bioklimatologií. Předsednictvo doporučilo, aby se navrhování pracoviště z oboru bioklimatologie řídilo perspektivním plánem, který by měla vypracovat pro území ČSSR bioklimatologická skupina ČSMS. V tomto smyslu byl vyžádán od bioklimatologické skupiny posudek a doporučení na zřízení navrhovaného pracoviště. Předsednictvo bylo upozorněno na některé závady v publikační činnosti z oboru meteorologie a rozhodlo se učinit některá opatření, která by vedla k odstranění nedostatků (požadavek recensentů z řad činných meteorologů, přísnější měřítko na vydávání učebnic apod.).

Dále byla probrána zpráva hospodáře a žádost Slovenské skupiny ČSMS o zajištění 2 odborných přednášek.

Schůze předsednictva ČSMS - 19.VI.1962 v Praze

Předsednictvo pokračovalo v jednání o závadách v publikační činnosti z oboru meteorologie a klimatologie. Bylo doporučeno, aby ss. CSc Bayer a CSc Otruba vypracovali návrh, kterým nakladatelstvím a institucím by měly být zaslány přípisy ČSMS s upozorněním a doporučením, aby napříště byl konsultován vydavatelský plán meteorologických publikací, příp. navržení recensentů s ČSMS. Vědecký tajemník ČSMS oznámil výsledek jednání na zahraničním odboru ČSAV. Vzhledem k určitým možnostem navázání styků se spřátelenými zahraničními meteorologickými společnostmi bude z iniciativy ČSMS zaslán dotaz společností NDR, MLR a PLR, zda v budoucnu by se mohla uskutečnit výměna všech odborných publikací vydávaných společnostmi a zda by se mohla uskutečnit přednášková činnost vybraných pracovníků, příp. bezdevisová výměna meteorologů.

Předsednictvo vzalo s povděkem na vědomí zprávu o založení pobočky v Hradci Králové a program činnosti, který tato pobočka připravila pro rok 1962.

Schůze hlavního výboru ČSMS - 19.VI. 1962 v Praze

Byl probrán stručný přehled činnosti od posledního zasedání hlavního výboru ČSMS a z diskuse o organizačním členění společnosti, příp. o postavení odborných a regionálních skupin, vyplynul závěr, aby na příštím zasedání hlavního výboru byla otázce organizačního členění společnosti věnována zvýšená pozornost. Podrobně byl probrán finanční plán a stav k 18.VI.1962. Hospodář informoval hlavní výbor o perspektivách finančního plánu na r. 1963 a probрал obecné směrnice pro finanční hospodářství ve vědeckých společnostech ČSAV s nimiž budou funkcionáři skupin a poboček ČSMS seznámeni.

Hlavní výbor v zásadě podporuje snahu předsednictva o zkvalitnění publikační činnosti z oboru meteorologie a klimatologie. - Na závěr schůze informovali přítomní zástupci regionálních a odborných skupin o činnosti za prvé pololetí 1962.

Činnost ČSMS-Slovenskej skupiny pri SAV v I.polroku 1962

ČSMS-Slovenská skupina pri SAV v I.polroku 1962 mala 3 členské pracovné a 2 výborové schôdze. Hlavnú náplň členských schôdzok tvorili odborné prednášky pre členov spoločnosti a diskusia k predneseným témam :

- 1/ Doc.dr.St.Brandejs: "Objektívna analýza poveternostných máp" /1.II.62/
- 2/ Prof.Dr.M.Konček: "II.medzinárodná konferencia karpatskej meteorógie v Budapešti (v jeseni 1961) - /26.III.62/
- 3/ J.Šoltís : "Schladzovanie v Bratislave " /19.V.62/

Slovenská skupina ČSMS spolu s HMÚ v Bratislave organizovala oslavy Svetového meteorologického dňa. Na slávnosti 23.III.1962 predniesol úvodný prejav o význame svetového meteorologického dňa predseda Slovenskej skupiny ČSMS prof.Dr.M.Konček. O bohatý a zaujímavý kultúrny program osláv sa v podstatnej miere pričínili viacerí členovia skupiny.

Terminologická komisia Slovenskej skupiny ČSMS má v pláne ďalšiu spoluprácu na meteorologickom slovníku v rámci pracovného programu terminologickej komisie Hlavného výboru ČSMS. Dvaja zástupcovia terminologickej komisie (prof.Konček a dr.Otruba) sa zúčastnili na 4.schôdzi terminologickej komisie Hlavného výboru ČSMS v Prahe dňa 18.VI.1962.

Na pracovnom zasadnutí bioklimatickej skupiny ČSMS v Nízkých Tatrách v dňoch 15. a 16.júna 1962 sa zúčastnilo 7 členov skupiny, z toho dvaja členovia užšieho výboru.

Na prvej výborovej schôdzi (6.IV.1962) bol tento pracovný program :

- 1/ Zpráva o činnosti za obdobie od poslednej výborovky (2.XI.1961)
- 2/ Otázka skupiny horskej meteorológie
- 3/ Otázka spolupráce s brnenskou skupinou
- 4/ Plán prednáškovej činnosti
- 5/ Rôzne.

Po prejednávaní otázky založenia skupiny horskej meteorológie sa výbor uzniesol zatiaľ ešte nezaložiť skupinu horskej meteorológie, a to

- a) pre malý počet záujemcov
- b) preto, že nemožno rozvíjať predpokladanú činnosť (vyskumné práce) pre úsporné finančné opatrenia.

Na požiadanie brnenskej skupiny ČSMS výbor Slovenskej skupiny navrhol tri odborné prednášky (1. Snehové pomery Slovenska, 2. Dynamicko-klimatické pomery Slovenska, 3. Komplexné klimatické vyhodnotenie miest), ktoré by členovia Slovenskej skupiny predniesli pre členov brnenskej skupiny. Súčasne Slovenský výbor sa rozhodol požiadať brnenskú skupinu a Hlavný výbor ČSMS v Prahe o prednesenie niektorých prednášok pre členov Slovenskej skupiny. Na základe tohoto požiadania tajomník Hlavného výboru predbežne oznámil, že pre Slovenskú skupinu v Bratislave Hlavný výbor zaistí dve odborné prednášky.

Výbor navrhol nadviazať užšiu spoluprácu Slovenskej skupiny s Hydrometeorologickým ústavom v Bratislave. V rámci tejto spolupráce počínajúc II. kvartálom 1962 sa zaraďujú do prednáškového programu Slovenskej skupiny ČSMS i niektoré prednášky Školy práce na HMÚ na Kolibe.

Na schôdzke sa prejednali najaktuálnejšie populárno-vedecké témy z odboru meteorológie a klimatológie pre verejnosť, ktoré sa budú realizovať v r. 1962 pre Osvetové besedy a iné inštitúcie v rámci spolupráce s Československou spoločnosťou pre šírenie politických a vedeckých poznatkov. Schválené témy boli oznámené Spoločnosti. - Výbor požiadal prof. Končeka, aby predniesol na Hlavnom výbore návrh, že plánovaná konferencia ČSMS v r. 1964 z príležitosti 60-tého výročia observatória na Milešovke by mala byť zameraná na otázky horskej klimatológie. Do programu osláv by mohli byť zaradené i referáty na témy o tatranskej klíme.

Výbor sa predbežne zaoberal tiež usporiadaním konferencie Slovenskej skupiny ČSMS v r. 1965 z príležitosti osláv 20. výročia oslobodenia Bratislavy. Výbor navrhuje začiatok konferencie na 20. III. 1965 a zakončenie konferencie spojiť s oslavami Svetového meteorologického dňa. Navrhuje

sa usporiadať túto konferenciu so zahraničnou účasťou.

Druhá výborová schôdza sa konala dňa 13.VI.1962.

Program : 1/ Zpráva o činnosti od poslednej výborovej schôdze
2/ Odborná a popularizačná činnosť skupiny
3/ Rôzne.

Na schôdzi sa zhodnotila činnosť skupiny v II. kvartáli 1962. Pritom sa konštatovalo, že na písomný návrh výboru skupiny na začiatku II. kvartálu Mestský výbor Čsl. spoločnosti pre šírenie polotických a vedeckých poznatkov doteraz neodpovedal.

Na základe požiadania s. Molnára výbor schválil, aby niektoré prednášky, požadované verejnosťou od Oblastnej predpovednej služby HMÚ v Ivánke boli realizované členmi Slovenskej skupiny ČSMS, a to v prípade potreby i na náklady spoločnosti. Skupina bude takto môcť do konca r. 1962 zaistiť 3 až 4 populárno-vedecké prednášky.

Na schôdzi sa prejednávali najaktuálnejšie 2 až 3 témy na II. polrok 1962 do časopisu "Svet vedy". - Členovia skupiny uverejnili v predchádzajúcom polroku celý rad populárnych článkov v dennej tlači a vo vedecko-populárnych časopisoch (Svet vedy, Príroda a spoločnosť, Život a i.) na rôzne aktuálne témy z meteorológie resp. klimatológie. Okrem toho mali členovia spoločnosti viac relácií v rozhlase a viac vystúpení v televízii. - Výbor Slovenskej skupiny v I. polroku doporučil prijatie 5-tich nových členov a zrušenie členstva jedného člena na jeho osobnú žiadosť.

dr. J. Otruba, tajomník skupiny

Schůze bioklimatologické skupiny ČSMS - 18.IV. 1962 v Ondřejově

Za přítomnosti 36 členů zahájil schůzi inž. V. Picko, jenž zároveň omluvil předsedu prof. Dr. K. Bobka. Za vedení navštíveného pracoviště uvítal přítomné Dr. L. Křivský C.Sc.. - Jednatel pak podal zprávu o činnosti skupiny v období od minulé schůze a povšechný přehled činnosti za celé funkční období výboru. Zpráva byla bez připomínek přijata a odstupujícímu předsednictvu bylo uděleno absolutorium. - Inž. Picko přednesl návrh kandidátky nového předsednictva skupiny na další tříleté funkční období. Navržení kandidáti byli pak jednomyslně zvoleni. Nové předsednictvo skupiny má toto složení :

předseda : prof.Dr K. Bobek
I. místopředseda : Dr. R. Intribus, C.Sc.
II. -"- : inž. V. Picko
jednatel : inž. V.Krečmer,C.Sc.
členové : doc.Dr.J.Badal, Dr.R.BarcaĽ, inž.V.Havlíček,
Dr.V.Hlávka, inž.J.Hrbek, Dr.L.Křivský,C.Sc.
J.Matoušek, p.l., Dr.E.Veselý, Dr.J.Novák

Po volbě seznámil přítomné inž.Picko s plánem další činnosti. Skupina bude pokračovat v zasedáních na jednotlivých bioklimatologických a ji zajímavějších pracovištích. Kromě toho bude prohloubena monotematická činnost, jež by podchytila širší okruh členstva (např. otázky terminologické, definice mikro-, meso- a makroklimatu, přehledy o podstatných pokrocích ve vědě, metodologické rozpravy apod.)

Předsednictvo bude dále uvažovat o podnětech z pléna, aby skupina byla spíše dělena podle pracovních témat, než podle hledisek regionálních. Dosud realizace narážela na malý počet aktivních členů, takže se pracovníci shromažďovali společně ze všech oborů bioklimatologie.

Další diskuse se týkala organizačních otázek regionálních podskupin moravské a slovenské, které musí být ještě dále řešeny na jejich fóru. Doc.Badal navrhl přibrat do skupiny i pracovníky z průmyslu s ohledem na účinné prosazování některých návrhů na zlepšení životního prostředí. Předsednictvo bude o návrhu uvažovat a realizuje jej patrně přizváním příslušných činitelů na tematicky vhodná zasedání skupiny.

Po diskusi následovaly referáty Dr.M.Kopeckého :Indexy a periody sluneční činnosti a Dr.L.Křivského : Sluneční činnost, podnebí a šířka letokruhů. Oba pracovníci Astronomického ústavu přislíbili veškerou pomoc a radu těm, kteří se ve své práci setkávají s otázkami, souvisejícími se solární aktivitou. Byly jimi zospovězeny též četné dotazy a podněty k přenesené látce.

Po společném obědě následovala exkurse na různá pracoviště Astronomického ústavu s odborným výkladem (radioastronomie, sluneční oddělení, oddělení vysoké atmosféry, geodetická observatoř, stanoviště nové astronomické observatoře).

Schůze bioklimatologické skupiny ČSMS - 15. a 16.VI.1962, Nízké Tatry (Srdiečko)

Zasadání zahájil v zastoupení předsedy I.místopředseda dr. Intribus a uvítal 32 členů a 9 hostů, zvláště pak nestora bioklimatologie prof. dr. Václava Nováka, hosta prof.dr. Končeka a zástupce lesního provozu.

Jednatel inž. Krečmer poděkoval řediteli Výskumného ústavu lesného hospodárstva a ostatním pracovníkům za přípravu zasedání a informoval přítomné o agendě v mezidobí od posledního zasedání a o plnění usnesení, jakož i o průběhu jednání na schůzi předsednictva bioklimatolog.skupiny. Diskusní příspěvky za obor zemědělské a lesnické i humánní bioklimatologie byly včetně závěrů z diskusního odpoledne z 30.IV.t.r. shrnuty v celek a podány jménem Skupiny redakční radě Meteorologických zpráv k uveřejnění. Předsednictvo tuto otázku dále sleduje. Doporučení k překladu Geigerovy učebnice "Klíma přízemní vrstvy ovzduší" bylo zasláno St.zemědělskému nakladatelství, kde bude v těchto dnech projednáváno v ediční komisi. - Dr. Matoušek informoval o pořízení překladu titulů z lékařské bioklimatologické bibliografie do němčiny pro informaci ciziny a o překladu referátu o 3 letech činnosti naší Bioklimatologické skupiny pro časopis Wetter und Leben. - Inž.Picko referoval o průběhu zvláštního zasedání hlavního výboru ČSMS, svolaného na 28.IV.t.r. na základě podnětu 8.zasedání bioklimatolog.skupiny ČSMS na Ondřejově. Návrh na to, aby prof.dr. V.Novák byl jmenován členem ČSAV, byl schválen výborem a podán na ČSAV, kde je v jednání. Rovněž finanční požadavky Skupiny, spojené se zasedáním v Nízkých Tatrách, byly schváleny do výše 800-900 Kčs. - Dále předložil plénu návrh na rozpočet skupiny 1963 v částce Kčs 4.000 na cestovné a neosobní fond (přednášky, cesty členů předsednictva skupiny, odměny za práce-honoráře) a Kčs 3000.- na věcné výdaje (poštovné, tiskoviny, separáty atd.). V diskusi bylo poukázáno na to, že rozpočet se opírá o dosavadní zkušenosti a činnost Skupiny, jež bude ve stejném duchu pokračovat i v roce příštím. Návrh rozpočtu byl pak jednomyslně schválen s tím, aby byl předložen hlavnímu výboru ČSMS spolu s požadavkem odděleného finančního plánování pro jednotlivé složky ČSMS v jejím rámci.

Jednatel dále přečetl závěry z porad vysokoškolských učitelů zemědělské a lesnické meteorologie, podnícených naší skupinou a to o učebnici doc.dr. P.Uhlíře a výuce lesnické meteorologie ve studijním plánu lesnických vysokých škol. Závěry byly jednomyslně schváleny s tím, aby jak předsednictvo tak hlavní výbor ČSMS usiloval o realizaci.

Inž. Pícko dále oznámil resignaci jednatele inž. Krečmera z funkce vzhledem k obnovení činnosti Bioklimatologické komise ČSAV, kde jmenovaný zastává funkci sekretáře. Návrh byl plénem schválen. - V dalším jednání doc. dr. Badal navrhl, aby byl u Ústřední správy státních lázní znovu vznesen požadavek uspořádání instruktáže pro lázeňské lékaře o bioklimatologii, jíž by odborně zajistila naše skupina. Prof. Konček jménem dr. Petroviče navrhl uspořádat schůzku k uvážení možností práce v oboru lázeňské meteorologie. Dr. Petrovič by vypracoval zprávu za kraje slovenské.

V závěru bylo oznámeno, že příští pracovní schůze se bude konat v září v Brně, kde ji připraví katedra hygieny a epidemiologie university J.E. Purkyně.

V dalším průběhu pracovního zasedání vyslechli účastníci velmi hodnotné odborné referáty pracovníků Výzkumného ústavu lesného hospodárstva Zvolen, a to dr. Intribuse "Výsledky mikro- a bioklimatologického výzkumu devastovaných oblastí Slovenska", doc. inž. Zachara "Vodný režim erodovaných pod" a dr. inž. Kňazovického "Výsledky výzkumu sněhu a lavín na Slovensku". - Po vycházce do terénu, kde na vrcholu Chopku (2005m n.m.) si účastníci prohlédli meteorologickou observatoř a vyslechli výklad J. Šoltíse z HMÚ Bratislava a vedoucího pozorovatele, u stanice lanovky Medzijuha pak vyslechli výklad o lesních poměrech a plánovaných výzkumech pracovníků lesního provozu a výzkumu. Večer se konala velmi živá a hodnotná diskuse, zaměřená hlavně k metodologii lesnické meteorologie. Odbornou část zasedání zhodnotil prof. dr. V. Novák, jenž velmi zdůraznil kladný dojem všech účastníků o práci odboru lesných meliorací VÚLH na Slovensku. V závěru vyzdvihl ředitel VÚLH doc. inž. D. Zachar přínos zasedání pro práci ústavu. Během dlouhé cesty do Nízkých Tater a zpět, kterou většina účastníků podnikla zvláštním autobusem, i večer po skončení oficiální části programu, bylo navázáno mnoho osobních kontaktů, vyměňovány názory a zkušenosti, takže i po této stránce plnilo zasedání svůj účel.

Schůze výboru pobočky ČSMS - 28.V.1962 v Brně

Byla podána zpráva ze schůze hlavního výboru ČSMS v Praze a projednán plán práce a finanční plán na r. 1963. Dále projednán plán přednáškové činnosti na druhé pololetí r. 1962 a otázky oživení návštěvy schůzí. Byla projednána otázka spolupráce se Slovenskou pobočkou v Bratislavě. Tři až čtyři přednášky v Brně vykonají členové pobočky v Bratislavě.

Podrobně bylo diskutováno o otázkách působnosti, oživení činnosti a získání dalšího členstva v moravských krajích, zejména ve větších kulturních a vědeckých střediscích. Tam, kde existují pobočky ČSMS nebo odborné instituce, či vědecké ústavy, které se zabývají meteorologií nebo jí využívají ke své práci, jsou vhodné podmínky k uspořádání přednášek, získání členské základny a činnosti pobočky (např. Olomouc, Gottwaldov, Jihlava, Ostrava, Opava). Proto budou v příštím roce ve dvou až třech místech s nejvhodnějšími podmínkami uspořádány přednášky s meteorologickou tematikou.

Ustavující schůze pobočky ČSMS v Hradci Králové.

Dne 6. června 1962 v 15 hod. se konala na lékařské fakultě KU ustavující schůze pobočky ČSMS za přítomnosti odborníků meteorologů, fyziků, lékařů a vojenských zástupců z oboru meteorologie a zástupce astronomické pobočky ČSAV v Hradci Králové.

Schůze byla zahájena přečtením pozdravného telegramu předsedy ČSMS prof.dr.A.Gregora, který přál pobočce mnoho úspěchu do její práce. Po projevu dr. Podzimka, ve kterém se stručně zmínil o historii meteorologické činnosti v českých zemích a o významu moderní meteorologie pro dnešní společnost, přednesl dr Tušl návrh kandidátky členů pobočky v

tomto složení :

- předseda : Dr Podzimek
- místopředseda: Dr Tušl
- jeđnatel: Dr Pícha
- hospodář: s. Petera, p.f.
- členové výboru : Dr Červený, ing.Tesař, Dr Švorcová
- revisoři : kpt.Růžička, Dr Vrcha

Po jednomyslném schválení této kandidátky uvedl dr Pícha stručný nástin programu činnosti pobočky do konce t.r., který bude obsahovat přednášky a činnost v oboru synoptické meteorologie, bioklimatologie a biometeorologie, hygieny ovzduší a fyziky atmosféry. Členské schůze s touto náplní se budou konat minimálně jednou za dva měsíce.

V diskusi, která následovala, přítomní projevili své názory a připomínky k programu a budoucí činnosti pobočky. Ze stran lékařů lze očekávat značný zájem a bude žádoucí uspořádat seminář s tematikou, která by lékařské odborníky blíže seznámila se základními a důležitými meteorologickými problémy. Bylo rovněž poukázáno, že v okruhu působnosti pobočky bude dost odborníků, kteří by se mohli stát členy, jako jsou plachtařští odborníci ve Vrchlaví, pracovníci KÚNZu, KHESu apod. Pobočka bude muset pamatovat na propagaci a popularisaci, zvláště v učitelských kruzích. Na závěr přednesl dr.Pícha přednášku na téma: Atmosférický ozón a jeho význam v meteorologii a příbuzných vědách.

4.schůze terminologické komise ČSMS - 18.VI.1962 v Praze.

Po zahájení schůze přivítal předsedající prof.dr.Konček přítomné, zejména pracovníka katedry jazyků ČSAV prof.Cahu, který byl do komise kooptován. Komise dále s povděkem uvítala nabídku dr.Veseckého zúčastnit se prací terminologické komise a přijala jej za člena.

Zápis minulé schůze, který byl předem zaslán všem členům komise, byl schválen bez připomínek. Ve své zprávě o činnosti v období mezi 3. a 4. schůzí terminolog.komise sdělil tajemník :

a) Na základě usnesení 3.schůze terminolog.komise bylo vyzváno 9 členů zpracovatelského kolektivu, aby do konce února 1962 vrátili karty, jež měli zpracovat. Všichni vyzvaní tak učinili až na 2, kteří slíbili odevzdat karty v nejbližší době.

b) Z popudu předsedy TK zaslala ČSMS presidiu ČSAV žádost o zapojení meteorologického terminologického slovníku do edičního plánu. Na základě tohoto přípisu zaslalo NČSAV k podpisu smlouvu na vydání tohoto díla. Z osobního jednání tajemníka komise s příslušným redaktorem NČSAV však vyplynulo, že uzavření smlouvy by v přítomné době bylo nevhodné, poněvadž práce na slovníku jsou teprve v počátečním stadiu.

c) Na žádost ČSMS vyslovalo kolegium AGGM ČSAV písemně svůj souhlas s tím, aby z finančních prostředků ČSMS mohly být propláceny odměny za excerpční a podobné práce při přípravě hesláře slovníku.

d) Na základě informací o chystaném perspektivním edičním plánu ČSAV sdělila ČSMS kolegiu AGGM ČSAV, že meteorologický terminologický slovník by mohl být - pokud nenastanou nepředvídané překážky - připraven k tisku do konce r. 1965 a požádala proto, aby se s tímto dílem v perspektivním edičním plánu ČSAV počítalo. Vyřízení tohoto přípisu není dosud známo.

e) Ve druhém čtvrtletí r.1962 bylo započato s revisí karet s hesly z anglicko-ruského slovníku Mamontové a Chromova. Tyto práce provádí podle pokynů tajemníka komise člen komise s. Hrdý se třemi externími spolupracovníky. Ke dni schůze bylo zrevidováno asi 70% z celkového počtu karet.

K otázce výše odměny za excerpční a podobné práce oznámil tajemník komise : Podle informací získaných v Ústavu pro jazyk český ČSAV může být externím spolupracovníkům, kteří konají excerpční a podobné práce, vyplácena odměna 5.- Kčs za 1 hodinu. Z toho vyplývá na základě provedené zkoušky o trvání prací zmíněných sub e) průměrná odměna 0,10 Kčs za 1 zrevidovanou nebo doplněnou nebo vypsanou kartu s hesly podle slovníku Mamontové a Chromova.

Komise vyhověla žádosti dr. Satrapy, přednesené již na předcházející schůzi, o zproštění funkce tajemníka komise a pověřila touto funkcí nově kooptovaného člena komise C Sc. Otokara Zikmundu.

Byl přednesen návrh, aby připravovaný slovník obsahoval kromě anglických, německých a ruských ekvivalentů také ekvivalenty francouzské. Bylo usneseno vypisovat i francouzské ekvivalenty a postupovat prozatím tak, jako by slovník měl obsahovat i francouzskou část. S konečnou platností bude o zařazení francouzské části rozhodnuto později. V souvislosti s případným rozšířením slovníku o franštinu byla nadhozena otázka, zda je nutné, aby ve slovníku byly termíny v obou našich státních jazycích. Bylo rozhodnuto, aby slovník obsahoval české a slovenské termíny se zřetelem k tomu, že dílo má být také jazykovou normou pro všechny naše odborníky.

V obsáhlé sidkusi k návrhu plánu další práce, který přednesl tajemník komise, byla probírána řada velmi podnětných návrhů z pléna, avšak na schůzi nebylo zatím rozhodnuto o jejich realizaci. Bylo usneseno, že další práce budou v nejbližší době probíhat takto :

- 1/ Nejpozději do konce července bude skončena revise základního lístkového hesláře vzniklého excerpací anglicko-ruského slovníku Mamontové a Chromova. Proveďte s. Hrdý se svými externími spolupracovníky.
- 2/ Po skončení revise zmíněné sub 1/ bude základní lístkový heslář porovnán a doplněn podle tří slovníkových děl řazených abecedně podle anglických termínů, totiž podle provisorního vydání International Meteorological Vocabulary, Meteorological Glossary a Weather Glossary. Tyto práce provede opět s. Hrdý, případně s externími pracovníky a to tak, aby byly skončeny nejpozději do konce letošního roku. Není však vyloučeno, že tyto práce budou ukončeny dříve.

Tajemníku komise bylo uloženo, aby ihned po skončení prací uvedených sub 2) svolal terminologickou komisi k určení postupu dalších prací.

.-.-.-.

Upozornění : Žádáme všechny odborné a regionální skupiny, aby určily jednoho člena ČSMS, který by udržoval pravidelný styk s redakcí Věstníku a současně dodával zprávy pro naši rubriku v Meteorologických zprávách. Současně by měly být nahlášeny tajemníku ČSMS všechny požadavky na zajištění odborných meteorologických přednášek, příp. oznámena jména a témata přednášek příslušníků skupin, kteří jsou ochotni proslovit přednášky pro jiné skupiny.

Z n o v u upozorňujeme , aby veškerá korespondence pro předsednictvo, hlavní výbor i vědeckého tajemníka byla řízena ústředně na s. R. Veselou, Hydrometeorologický ústav, Holečkova 8, , Praha 5-Smíchov.

Exkurse na meteorologická pracoviště.

Podle plánu hlavního výboru ČSMS v Praze (viz též zprávu v Meteor. zprávách 1960, č.6) měla být uspořádána v r. 1960 jednak exkurse na observatoř Astronomického ústavu ČSAV v Ondřejově, jednak na meteorologickou observatoř Geofyzikálního ústavu ČSAV na Milešovce. Z toho byl v r. 1960 uskutečněn spolu se ZV-ROH Hydrometeorologického ústavu v Praze toliko zájezd do Ondřejově (16.IV.1961), kdežto zájezd na Milešovku byl odložen, protože nebylo možno zajistit dopravu. Zájezd byl nyní uskutečněn ve dnech 8. a 9.V.1962. Byl spojen s návštěvou agrometeorologické observatoře v Dokšanech a rekreací v Českosaském Švýcarsku. Účastníci zájezdu se seznámili v Dokšanech s provozem observatoře, zabývající se kromě běžných meteorologických pozorování odbornými výzkumy zaměřenými k potřebám zemědělství. Výstup na Milešovku byl podniknut z obce Bílky a účastníci měli možnost se seznámit při prohlídce observatoře na vrcholu Milešovky podrobně s vybavením a provozem observatoře. Na obou meteorologických pracovištích byl podán odborný výklad pracovníky observatoří, takže si účastníci mohli udělat náležitou představu o chodu povětrnostní služby a jejího využití pro národohospodářské účely. Druhý den zájezdu navštívili účastníci Českosaské Švýcarsko. Za pěkného počasí vystoupili k Pravčické bráně a vykonali pěší turu Fučíkovou stezkou až na Mezní louku. Odpoledne byl sestup do Ďurišovy soutěsky, projížďka ločkami a dále cesta soutěskou do Hřenska. Odtud návrat s krátkou zastávkou v Litoměřicích. Se zájezdem byli všichni účastníci plně spokojeni, protože byl dobře připraven a nevyskytly se organizační závady. Je jen třeba litovat, že se přihlásilo poměrně málo členů ČSMS, ač pražští i okolní příslušníci byli včas o zájezdu vyrozuměni.

Zpráva hospodáře k 30. červnu 1962

Příjmy :

Převod z r. 1961	Kčs 844,90	
Dotace ČSAV	" 4400. -	
Příspěvky a zápisné	<u>1330.-</u>	Kčs 6.574.90

Výdaje :

Odměny za práce	Kčs 660.-	
Přednášky	520.-	
Cestovné	3652.70	
Materiál.výdaje	102.-	
Práce a služby	977.50	
Finanč.náklady	<u>421,20</u>	" <u>6.333.40</u>

Zůstatek Kčs 241.50
=====

Směrnice pro hospodáře poboček.

- 1/ Cestovné : členům výboru, kteří bydlí mimo sídlo pobočky, se hradí cestovní výlohy jen při cestách na výborové schůze. Příkaz k cestě podpisuje předseda, příp.místopředseda či jednatel.Výlohy nutno prokázat doklady. Stravné a nocležné se účtuje podle platných směrnic, rovněž náhrady za ztrátu času. Členům předsednictva pracovních skupin se tyto výlohy budou v r. 1962 hradit jen v omezeném rozsahu. Nároky skupin na cestovné budou zařazeny do plánu na rok 1963, načež podle upraveného (schváleného) rozpočtu budou moci být uhrazeny cestovní výlohy ve větší míře. O tom ovšem bude rozhodnuto, až výbor ČSMS dostane schválený rozpočet 1963. V každém případě musí být na prvním místě zabezpečena činnost hlavního výboru, jehož členům jsou automaticky cestovní výlohy hrazeny.
- 2/ Odměny za přednášky : Podle vyhlášky SMK (státní mzdové komise) ze dne 11.8.1953 č. 261 Úl. ze dne 18.8.1953 částka 105, může být přednášejícím vyplacena odměna podle § 2-II a III kategorie "závodní škola práce", pokud přednáška byla vyžádána výborem, příp.jím schválena. V dokladě, kterým se výplata odměny provádí, musí být uvedeno, od kdy do kdy přednáška trvala a zda byla s diskusí nebo bez diskuse. Za 1 hodinu přednášky a diskuse se obvykle vyplácí Kčs 20.-
Neproplácejí se odměny za přednášky
a/ přednesené v rámci mateřské pobočky bez účasti veřejnosti,
b/ které nejsou řádně připraveny.
Odměny podléhají 3%ní dani z literární a umělecké činnosti, kterou nutno při výplatě odečíst a odvést místnímu finančnímu referátu.
- 3/ Odměny za úklid a pod.práce: pokud jsou rozpočtovány a schváleny, podléhají srážce příslušné daně ze mzdy, která se rovněž odvede místnímu finanč. referátu.

- 4/ Drobné kancelářské potřeby, poštovné a j.pod.výdaje :
nákup musí být vždy doložen řádným dokladem, který se opatří do-
ložkou : "Řádně dodáno a převzato" a podpisem předsedy pobočky a
jejího hospodáře.
O spotřebě poštovních známek si vedte jednoduchý evidenční záznam,
který připojte k vyúčtování (stačí jeho opis, opatřený podpisem
hospodáře).

V případě dalších otázek se obraťte na hospodáře hlavního výboru ČSMS
s.dr. P. Hrubeše, případně přiložte pro něho dopis při korespondenci,
řízenou na s. R. Veselou.

Upozornění všem členům ČSMS !

=====

Členské příspěvky jsou placeny liknavě. Kdo nezaplatil členský
příspěvek na rok 1962, nechť tak učiní ve III. čtvrtletí. Složenky
byly přiloženy k minulému číslu Věstníku. Začátkem IV. čtvrtletí
1962 budeme rozesílat upomínky. Pokladnu ČSMS ušetříte zbytečných
výloh, splníte-li svou členskou povinnost všichni a ihned.